

The Millie Arbesfeld
Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

גאולת שדה חנמאל:

הפטרת פרשת בהר

*Yirmiyahu's Redemption of
Hanamel's Field:
Haftarah of Parshat Behar*

Dr. Naomi Grunhaus

יג אייר תשס"ח • May 18, 2008

1. ירמיהו ל"ב.

(א) הדבר אשר-היה אל-ירמיהו מאת ה' בשנת בשנה העשירית לצדקיהו מלך יהודה היא השנה שמ'נה-עשרה שנה לבוכדקאצר: (ב) ואז חיל מלך בבל צרים על-ירושלם. וירמיהו הנביא היה כלאו בחצר המטרה אשר בית-מלך יהודה: ... (ו) וי' אמר ירמיהו היה דבר-ה' אלי לאמר: (ז) הנה הנמאל בן-שלם ד' ד'ך בא אליך לאמר קנה לך את-שדי אשר בענתות כי לך משפט הגאלה לקנות: (ח) ויב' א' אלי הנמאל בן-ד' די כדבר ה' אל-חצר המטרה וי' אמר אלי קנה נא את-שדי אשר בענתות אשר בארץ בנימין כי-לך משפט ה'רשה ולך הגאלה קנה-לך נאדע פי דבר-ה' הוא: (ט) ואקנה את-השדה מאת הנמאל בן-ד' די אשר בענתות ואשקלה-לו את-הכסף שבעה שקלים ועשרה הכסף: (י) ואכתב בספר ואחתם נאעד עדים ואשק' ל הכסף במ' אננים: (יא) ואקח את-ספר המקנה את-החנות המצנה והחקים נא-הגלוי: (יב) נאמן את-הספר המקנה אל-ברוך בן-נריה בן-מחסיה לעיני הנמאל ד' די ולעיני העדים הכ' תבים בספר המקנה לעיני כל-היהודים הי' שבים בחצר המטרה: (יג) ואצנה את-ברוך לעיניהם לאמר: (יד) כ' ה-אמר ה' צבאות אל' הי' ישראל לקוח את-הספרים האלה את ספר המקנה הזה ואת החנות ואת ספר הגלוי הזה ונתתם בכלי-חרש למען יעמדו ימים רבים: (טו) כי כ' ה-אמר ה' צבאות אל' הי' ישראל עוד יקנו בתים ושרדות וכרמים בארץ הז' את: (טז) ונאמפלל אל-ה' אחרי תתי את-ספר המקנה אל-ברוך בן-נריה לאמר: (יז) אקה אדני ה' הנה אתה עשית את-השמים ואת-הארץ בכל חך הגדול ובזר עץ הנטויה ל' א-יפלא ממך כל-דבר: (יח) ע' ש' חסד לאלפים ומשלם עון אבות אל-חייק בנייהם אחרייהם האל הגדול הגבור ה' צבאות שמו: (יט) גד' ל' העצה ורב העלילה אשר-עיניך פקחות על-כל-דרכי בני אדם לתת לאיש פדרכיו וכפרי מעליו: (כ) אשר-שמת א' תות ומ' פתים בארץ-מצרים עד-היום הזה ובישראל ובאדם ותעשה-לך שם פיום הזה: (כא) ות' צא את-עמך את-ישראל מארץ מצרים בא' תות ובמופתים ובניד חזקה ובאזרוע נטויה ובמורא גדול: (כב) ותתן להם את-הארץ הז' את אשר-נשבעת לאבותם לתת להם ארץ זבת חלב ודבש: (כג) ויב' או וירשו א' תה ול' א-שמעו בקולך ובתורתך ל' א-הלכו את כל-אשר צויתם להם לעשות ל' א עשו ותקרא א' תם את כל-הרעה הז' את: (כד) הנה הס' ללות באו העיר ללכדה והעיר נתנה ביד הפשדים הנלחמים עליה מפני החרב והרעב והדבר ואשר דברת היה והנך ר' אה: (כה) ואתה אמרת אלי אדני ה' קנה-לך השדה בכסף והעד עדים והעיר נתנה ביד הפשדים: (כו) ויהי דבר-ה' אל-ירמיהו לאמר: (כז) הנה אני ה' אל' הי' כל-בשר הממני יפלא כל-דבר: (כח) לכן כ' ה-אמר ה' הנני נתן את-העיר הז' את ביד הפשדים ובז' נבוכדקאצר מלך-בבל ולכדה: ... (לז) הנני מקבצם מפל-הארצות אשר הדחתים שם באפי ובחמתי ובקצף גדול והשב תים אל-המקום הזה וה' שבתים לבטח: (לח) והיו לי לעם ואני אהיה להם לאל' הים: ... (מג) ונקנה השדה בארץ הז' את אשר אתם אמרים שממה היא מאין אדם ובהמה נתנה ביד הפשדים: (מד) שדות בכסף יקנו וכתוב בספר וחתום והעד עדים בארץ בנימן ובסביבי ירושלם ובצרי יהודה ובצרי החר ובצרי השפלה ובצרי הנגב פי-אשיב את-שבותם נא-ה': פ

2. ויקרא כ"ה.

(כה) פי-מוך אחיך ומכר מאחזתו ובא ג' אלו הקר' ב' אליו ונאל את ממכר אחיו: (כו) ואיש פי ל' א' יהיה-לו ג' אל ויהשיגה ידו ומצא פדי גאלתו: (כז) וחשב את-שני ממכרו והשיב את-הע' דף לאיש אשר מכר-לו ושב לאחזתו: (כח) נאם ל' א-מצאה ידו די השיב לו ונהיה ממכרו ביד הק' נה א' תו עד שנת היובל ויצא פי' כל ושב לאחזתו: ... (לב) וערי הלויים בתי ערי אחזתם גאלת עולם תהיה ללויים: (לג) ואשר יגאל מן-הלויים ויצא ממכר-בית ועיר אחזתו פי' בל פי בתי ערי הלויים הוא אחזתם בתוך בני ישראל: (לד) ושדה מגרש ערייהם ל' א' ימכר פי-אחזת עולם הוא להם:

3. ספר מורה הנבוכים חלק שני פרק מו

מן האיש האחד תלקח ראייה על כל אישי המין, ... ואחר זאת ההצעה תדע, כי כמו שיראה אדם בחלום, שכבר הלך לארץ הפלונית, ונשא שם אשה, ועמד זמן, ונולד לו בן, וקראו פלוני, והיה מענינו מה שהיה, כן משלי הנבואה האלו אשר יראו או יעשה במראה הנבואה במה שיורה המשל ההוא, מעשה מן המעשים ודברים יפעל אותם הנביא, ומדת זמנים יזכרו בין פעל ופעל ע"צ המשל, ונסיעות ממקום למקום, הכל הוא במראה הנבואה, לא שהם פעלים נמצאים לחושים הנראים, ויבא זכרם בספרי הנבואה קצתם מוחלטים, שאחר שנודע שהכל היה במראה הנבואה, לא הוצרך להשיב בזכור כל חלק וחלק מן המשל שהיה במראה הנבואה, כמו שיאמר הנביא ויאמר ה' אלי ולא יצטרך לבאר שהיה בחלום, ... כן אמרו לו ואתה קח לך לבנה וגו' ואתה שכב על צדך השמאלי וגו' ואתה קח לך חטים ושעורים וגו', וכן אמרו והעברת על ראשך ועל זקנך כל זה במראה הנבואה, ראה שהוא עשה הפעולות ההם אשר צווה לעשותם, וחלילה לשם

מתת נביאיו דומים לשוטים ולשכורים, ויצום לעשות מעשה השוטים, ויצום לעשות מעשה השגעון, מחובר אל המצוה במרי, שהוא היה כהן וחייב שני לאוין על כל פאת זקן ופאת ראש, ואמנם היה זה כלו במראה הנבואה, כן באמרו כאשר הלך עבדי ישעיהו ערום ויחף, אמנם זה היה במראות אלהים, ואמנם יחשבו חלושי הסברא בזה כלו היות הנביא מספר שהוא צווה לעשות כן ועשה, וכן יספר שהוא צווה לחתור בקיר אשר בהר הבית והוא היה בבבל וזכר שחתרו, כמו שאמר ואחתור בקיר, וכבר ביאר שזה היה במראות אלהים, וכמו שבא באברהם היה דבר ה' אל אברם במחזה לאמר ונאמר במראה הנבואה ההיא ויוצא אותו החוצה ויאמר הבט נא השמימה וספור הכוכבים, וזה מבואר שהוא מראה נבואה, היה רואה שהוצא ממקום שהיה בו עד שראה השמים, ואחר כן נאמר לו וספור הכוכבים ובא ספור זה כמו שתראהו, וכן אומר בענין אשר צוה בו ירמיהו, שיטמון את האזור בפרת, וטמנו ופקדו אחר זמן גדול, ומצאו שכבר התעפש ונפסד, כל אלו המשלים במראה הנבואה, ולא יצא ירמיהו מארץ ישראל לבבל ולא ראה פרת, וכן אמרו להושע קח לך אשת זנונים וילדי זנונים, והענין ההוא כלו מלידת הבנים וקרותם פלוני ופלוני הכל במראה הנבואה, כי אחר הבאור בהיותם משלים לא נשאר הענין מסופק בהיות לדבר מזה מציאות, ...

4. פירוש אברבנל הושע א'.

...והוא הכחשת רוב סיפורי הנביאים כי הנה הסימנים והאותות האלה היה ממנהג הנביאים לעשותם תמיד בפעל כדי שיראו בני אדם ויתפעלו מהם האם נכחישם כלם או נבאר לנו כרצוננו זה אמת וזה שקר או נאמר נאמין מה שאין בו זרות וקושי ולא נקבל מה שיש בו מהזרות ומי נתן בידינו הבחירה הזאת אם אין שם אות או מופת יורה עליו הכתוב... על כן אמרתי שהמופת החותך המורה על אמתת זה הוא אם העיד הכתוב שיהיה ונעשה כן בפעל שאז אין לנו לזוז מפשוטו וללא לעשות צורות ולגלות פנים בפסוקים שלא כהלכה... ולא כדרך הראב"ע והרב המורה כי הוא באמת זמה ועון פלילי להכחיש פשוטי הכתובים ואם כה נעשה להם פשה יתפשה הצרעת בכתובים כלם לגלות בהם פירושים מכחישים אמתתם...